

UCHWAŁA Nr 3241/2021

ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 11 lutego 2021 roku

w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1668 ze zm.) w związku z art. 47 ust.3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2021 r., poz. 247) Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się stanowisko w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Wielkopolskiego Biura Planowania Przestrzennego w Poznaniu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Marszałek Województwa
Marek Woźniak*

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr 3241/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego

z dnia 11 lutego 2021 roku

Zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu sporządza, w formie pisemnej, stanowisko w sprawie potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko albo jej braku. Stanowisko wymaga uzasadnienia zawierającego informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49, tj. w zakresie:

- charakteru działań przewidzianych w dokumencie,
- rodzaju i skali oddziaływania na środowisko
- cech obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

Ocena wyżej wymienionych okoliczności leży w wyłącznej gestii organu opracowującego dokument.

Mając powyższe na uwadze podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Wojciech Jankowiak
Wicemarszałek

**Stanowisko Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie braku potrzeby
przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii na rzecz
Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040**

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 227 – *dalej jako ustawa ooś*), przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jednocześnie ustawa ooś przewiduje (w art. 48-49) możliwość odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że realizacja jego postanowień nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, pod warunkiem uzgodnienia z właściwymi organami, przy uwzględnieniu kryteriów ustawowych (art. 49 ustawy ooś). Natomiast art. 47 ustawy ooś dopuszcza przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 ustawy, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Ustawodawca natomiast nie przewiduje obowiązku uzgadniania (potwierdzenia), we współpracy z właściwym organem, że dany dokument, inny niż wymieniony w art. 46 ust. 1 ustawy ooś, faktycznie nie wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Z tego względu, jeżeli organ opracowujący dokument stwierdzi, że nie kwalifikuje się on do żadnej z kategorii wskazanych w art. 46 ust. 1 ustawy ooś, a jednocześnie jego realizacja nie będzie skutkować możliwością znaczącego oddziaływanie na środowisko, to nie musi potwierdzać trafności swojego stanowiska.

Ocena ta pozostaje wyłącznie w gestii organu opracowującego projekt dokumentu. Natomiast stosownie do art. 47 ust. 3 ustawy ooś konieczne jest sporządzenie pisemnego stanowiska w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wraz z uzasadnieniem zawierającym informacje o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 ustawy ooś.

Odnosząc powyższe do projektu dokumentu pt. „Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040” (*dalej jako SNK*), opierając się na zapisach art. 47 ust. 3 ustawy ooś, Zarząd Województwa Wielkopolskiego zważył, że projekt ww. dokumentu nie wymaga potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Stanowisko to zostaje uzasadnione poprzez informacje o uwarunkowaniach, określonych w art. 49 ustawy ooś:

1) Charakter działań przewidzianych w dokumentach, w szczególności:

a) Stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć:

Projekt SNK zawiera zadania i przedsięwzięcia, które zostały wskazane oraz ocenione m. in. w strategicznych prognozach oddziaływania na środowisko dla przyjętych dokumentów regionalnych, w tym, m.in.: Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, Programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030.

W projekcie SNK przyjęto, że celem strategicznym polityki klimatycznej dla Wielkopolski Wschodniej jest neutralność klimatyczna obszaru w 2040 r. osiągnięta w procesie sprawiedliwej transformacji i ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb grup społecznych zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją. Wskazuje się, że zostaną podjęte ukierunkowane i skoordynowane działania m.in. w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, zwiększenia wykorzystania nośników energii neutralnych dla klimatu, transformacji gospodarki w gospodarkę o obiegu zamkniętym, rozwoju nowoczesnego sektora biogospodarki i czystej mobilności, których efektem będzie ograniczenie emisji CO₂ w sektorze elektroenergetycznym oraz w pozostałych sektorach. Jednocześnie będą prowadzone prace związane z pochłanianiem CO₂ m.in. poprzez wzrost lesistości obszaru oraz zazielenianie miast. Powyższym działaniom towarzyszyć także będzie zrównoważenie niektórych pozostałych emisji pyłowych i gazowych (np. pyłu PM10 i BaP, NO_x, SO_x).

Podjęte zostaną także działania o charakterze administracyjno–organizacyjnym i monitorującym.

Wskazane powyżej zadania będą dotyczyć m. in. działań w ramach istniejących obiektów budowlanych (np. modernizacji czy wymiany źródeł ciepła na niskoemisyjne, termomodernizacje itp.) lub nie będą mieć charakteru inwestycyjnego (np. doradcze, informacyjne, edukacyjne, przyrodnicze).

b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach:

Działania, które założono do realizacji w ramach projektu SNK (w tym działania, które wyznaczają ramy dla przedsięwzięć) zostały uwzględnione w dokumentach, dla których przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko lub uzgodniono brak potrzeby takiej oceny. Są to przede wszystkim:

- ✓ Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 (RIS 2030);
- ✓ Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do 2030 r.;
- ✓ Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym;

- ✓ Wielkopolski Regionalny Plan Działań na rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu w zakresie źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej z perspektywą do roku 2050;
 - ✓ Regionalny Plan Działań pt. „Transformacja gospodarcza subregionów w Wielkopolsce – kierunek wodór” stworzony w ramach projektu INTERREG Relos3;
 - ✓ Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej;
 - ✓ Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej;
 - ✓ Uchwała Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 18.12.2017 r. ws. wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (bez Miasta Poznania i Miasta Kalisza), ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- c) *Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska,*

Podstawą opracowania SNK jest Uchwała Nr XXV/472/20 z 21.12.2020 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ws. uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 oraz Uchwała Nr 3157/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z 21.01.2021 r. ws. opracowania projektu Strategii na rzecz neutralności klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040. SNK jest także spójna z celami Polityki Spójności UE na lata 2021 – 27 oraz wpisuje się w regulacje UE, w tym m.in.:

- ✓ Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z 30.05.2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE ws. charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE ws. efektywności energetycznej;
- ✓ Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002 z 11.12.2018 r. zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE ws. efektywności energetycznej;
- ✓ Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z 24.11.2010 r. ws. emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola);
- ✓ Zalecenie Komisji (UE) 2020/1563 z 14.10.2020 r. dotyczące ubóstwa energetycznego.

SNK wpisuje się także w nowy plan wzrostu pn. Europejski Zielony Ład, prowadzący do osiągnięcia neutralności klimatycznej Europy w 2050 r. oraz wyznaczający cele klimatyczne UE na najbliższe 10 lat, do 2030 r.

d) *Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska:*

Antropogeniczny wpływ na niekorzystne zmiany klimatu postępuje i jest odczuwany w skali globalnej. Nadmierna emisja gazów cieplarnianych (w tym CO₂) skutkuje m.in. globalnym ociepleniem i ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, które negatywnie oddziałują na zdrowie i życie ludzkie oraz na środowisko przyrodnicze. Zmiany te potęgowane są także czynnikami i procesami naturalnymi. W tym kontekście priorytetem są wszelkie działania ukierunkowane na osiągnięcie neutralności

klimatycznej poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (gł. ze źródeł spalania paliw konwencjonalnych w sektorze energetycznym oraz w mniejszych źródłach przemysłowych, sektorze komunalno-bytowym oraz z rolnictwa i transportu).

Negatywny wpływ zanieczyszczonego powietrza na ludzkie zdrowie i życie oraz środowisko przyrodnicze determinowany jest także przekroczeniami poziomu dopuszczalnego stężeń średniodobowych pyłu zawieszonego PM10 ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) oraz poziomu docelowego stężeń średniorocznych B(a)P ($1,0 \text{ ng}/\text{m}^3$). Emisji drobnocząsteczkowego pyłu i B(a)P związana jest z:

- ✓ sektorem komunalno-bytowym (spalanie paliw do celów grzewczych w indywidualnych kotłach o małej mocy);
- ✓ komunikacją (emisja substancji pochodząca ze spalania paliw w silnikach spalinowych oraz emisja związana ze zużyciem pojazdów i dróg);
- ✓ przemysłem i energetyką zawodową (gł. spalanie paliw do celów pozyskania energii cieplnej i elektrycznej oraz procesy technologiczne);
- ✓ rolnictwem i emisją niezorganizowaną (emisja z pojazdów rolniczych, upraw, hodowli, nawożenia oraz kopalni, hałd itp.);
- ✓ napływem substancji.

2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań:

- ✓ Prawdopodobieństwo wystąpienia: tak
- ✓ Zasięg: powiatowy (kolski, koniński, m. Konin, słupecki i turecki), lokalny, miejscowy,
- ✓ Czas trwania:

Gazy cieplarniane do 2030 r.: redukcja emisji do powietrza o 55,0% w stosunku do poziomu z 1990 r., do 2040 r. osiągnięcie neutralności klimatycznej,

Pył PM10: osiągnięcie poziomu dopuszczalnego w powietrzu do II poł. 2026 r.

B(a)P: osiągnięcie poziomu docelowego w powietrzu do II poł. 2026 r.

- ✓ Częstotliwość: tak,
- ✓ Odwracalność oddziaływań: tak.

Zakres działań zaproponowanych w projekcie SNK będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze i przeciwdziałać skutkom zmian klimatu. Zmniejszy się depozycja zanieczyszczeń w powietrzu, wodach, glebie oraz zmniejszy się oddziaływanie na zdrowie ludzi i poprawi jakość życia. Potencjalne oddziaływania negatywne mogą wystąpić na etapie realizacji niektórych inwestycji (np. przebudowa linii technologicznych, rozbiórka starych urządzeń i instalacji, termomodernizacja budynków), jednak będą miały one charakter krótkotrwały, miejscowy lub lokalny. Ze względu na charakter przekształceń i ich odwracalność będą one w większości odwracalne lub możliwe do rewaloryzacji. Niektóre działania np. z zakresu termomodernizacji a także remontów budynków mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy.

Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*), a także gatunków nietoperzy, w obrębie modernizowanych obiektów. Wynika to z obowiązków spoczywających na przyszłych inwestorach, a dotyczących ochrony gatunkowej zwierząt. W tym zakresie, w przypadku stwierdzenia ww. zwierząt należy uzyskać odpowiednie pozwolenia oraz wprowadzić działania zabezpieczające i minimalizujące negatywny wpływ. W przypadku przebudowy oraz budowy ciągów ciepłowniczych oraz innych przesyłowych, prognozowany jest krótkotrwały negatywny wpływ na etapie prowadzenia prac. Potencjalne oddziaływanie może dotyczyć usuwania drzew i krzewów oraz ryzyka zajmowania stanowisk chronionych roślin. Należy jednak pamiętać, iż przed przystąpieniem do ww. inwestycji niezbędne będzie uzyskanie odpowiednich pozwoleń.

b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych:

Nie przewiduje się wystąpienia w ramach realizacji zadań określonych w projekcie SNK oddziaływań skumulowanych i oddziaływania transgranicznego, ze względu na skalę oraz charakter planowanych działań (miejscowe, lokalne).

c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska:

Nie wystąpi ryzyko dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. Działania określone projekcie SNK będą pozytywnie wpływać na stan zdrowia mieszkańców (ze względu na mniejszą emisję gazów oraz pyłów do powietrza). Realizacja zaplanowanych działań nie stwarza również ryzyka wystąpienia poważnej awarii lub zdarzenia stwarzającego zagrożenie dla środowiska.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu,

Na terenie strefy zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- ✓ obszary Natura 2000 (Pradolina Bzury-Neru , Pojezierze Gnieźnieńskie, Jezioro Gopło, Ostoja Nadwarciańska, Puszcza Bieniszewska, Dolina Środkowej Warty, Ostoja Nadgoplańska, Zbiornik Jeziorsko, Pradolina Warszawsko-Berlińska)
- ✓ rezerwaty przyrody (Bieniszew, Kawęczyńskie Brzęki, Rogóźno, Pustelnik, Sokółki, Złota Góra, Mielno),
- ✓ obszary chronionego krajobrazu (Powidzko-Bieniszewski OCHK, Pyzdrowski OCHK, Goplańsko-Kujawski OCHK, Uniejowski OCHK, Złotogórski OCHK),
- ✓ użytki ekologiczne,
- ✓ parki krajobrazowe (Powidzki PK, Nadwarciański PK, Nadgoplański Park Tysiąclecia),
- ✓ stanowisko dokumentacyjne (Profil Soli Różowej),
- ✓ pomniki przyrody.

W ramach wdrażania SNK nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ww. obszary o wysokich walorach przyrodniczych. Nie planuje się realizacji działań, które mogłyby wpłynąć

negatywnie na zasoby przyrodnicze, a także naruszających pomniki przyrody, jak również drożność korytarzy migracyjnych.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z 16.04.2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym:

Na terenie Wielkopolski Wschodniej zlokalizowane są formy ochrony przyrody, które zostały wymienione w pkt 3a. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary chronione oraz zasoby przyrodnicze ze względu na charakter zaplanowanych działań. Będą one realizowane w ramach obiektów budowlanych oraz na terenach zurbanizowanych lub przekształconych. Potencjalne negatywne oddziaływania na zasoby przyrodnicze jakie zidentyfikowano mogą dotyczyć inwestycji stwarzających ryzyko naruszenia siedlisk ptaków lub nietoperzy na modernizowanych obiektach.

Ryzyko wystąpienia naruszenia przepisów chroniących ww. walory będzie jednak minimalne, ponieważ przed przystąpieniem do realizacji tego typu inwestycji należy wystąpić o stosowne pozwolenia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska celem przeprowadzenia procedury związanej z oceną oddziaływania inwestycji na środowisko (w przypadku stwierdzenia występowania gatunków nietoperzy i ptaków przy pracach modernizacyjnych).

Nie zidentyfikowano możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność na terenie Wielkopolski Wschodniej.